

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.06.2021)

2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Дата оновлення: 23.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 20.06.2021)

3. Рішення Конституційного Суду України 12.04.2012 р. № 9-рп/2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Циганюк Ю. В.,

д.ю.н., доцент, завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності
Хмельницький інститут МАУП

ПОЛОЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Поняття кримінального законодавства, з точки зору його системного наповнення, встановлено імперативно в статті 1 Кримінального процесуального кодексу України, згідно з якою порядок кримінального провадження на території України визначається лише кримінальним процесуальним законодавством України. Кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України [1]. Частина 5 ст. 9 КПК України встановлює, що кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини [1].

На думку М. В. Костицького, кримінально-процесуальне законодавство – це система нормативних актів, якими регулюються суспільні відносини у сфері кримінального судочинства [2, с. 36].

Зміст нормативних актів, які варто відносити до кримінального процесуального законодавства, повинен забезпечувати реалізацію положень, які закріплені у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України і розкривати завдання кримінального провадження, а саме: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорону прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також презуміювати забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України систему кримінального процесуального законодавства складають:

- 1) відповідні положення Конституції України;
- 2) відповідні положення міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- 3) Кримінальний процесуальний кодекс України;
- 4) інші закони України.

Під «відповідними положеннями Конституції України» варто розуміти норми Основного закону держави, які встановлюють основоположні та пріоритетні напрями правової політики держави у сфері регулювання суспільних відносин щодо виконання завдань кримінального судочинства. Ці норми бланкетного характеру, оскільки встановлюючи нормативні засади формування та функціонування практично всіх сфер діяльності в межах держави, потребують деталізації у конституційних та інших законах. До «відповідних положень Конституції України» варто віднести норми, передбачені ст. ст. 3, 6, 8-10, 19, 21-34, 41, 55-59, 61-64, 68, 85, 92, 116, 124-131-2, 150 Конституції України [3].

Узагальнено ці положення стосуються засад кримінального провадження (більшість із яких науковці називають «конституційними»), системи розподілу

державної влади та правосуддя, повноважень органів державної влади які здійснюють кримінальну процесуальну діяльність, або повноважень на формування органів державної влади та суду, прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, здійснення правосуддя.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року № 4651-VI. Дата оновлення: 16.06.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 20.06.2021)

2. Костицький М. В. Про науку кримінального процесу, кримінальне процесуальне право і законодавство (філософський погляд). *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. №1. С. 31-37.

3. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.06.2021)

Васильківська І.П.,
к.ю.н., доцент, професор кафедри конституційного та кримінального права ННІ «Юридичний інститут «Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»

ДОБРОВІЛЬНІСТЬ ШЛЮБУ: ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Конституція України (ч. 1 ст. 51) закріплює важливе право громадянина, пов'язане з гарантуванням його вільної згоди на шлюб. Принцип добровільності шлюбу конкретизується у Сімейному кодексі України, де йдеться про те, що шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки та чоловіка, примушування жінки та чоловіка до шлюбу не допускається (ч. 1 ст. 24), кожен з подружжя має право припинити шлюбні відносини (ч. 3 ст. 56), а примушування до припинення шлюбних відносин, примушування до їх збереження, в тому числі примушування